

Cel klimatyczny UE na 2040 r.

Poznań, 14 czerwca 2023 r.

Szanowni Państwo,

Green REV Institute, wegański think tank z Polski, który zainicjował i koordynuje największą rzeczniczą koalicję na rzecz transformacji systemu żywności Future Food 4 Climate (84 organizacje społeczeństwa obywatelskiego), przesyła stanowisko ws. konsultacji publicznych Komisji Europejskiej pt. [Cel klimatyczny UE na 2040 r.](#)

W dobie katastrofy klimatycznej, która stała się globalną rzeczywistością i stanowi ogromne wyzwanie konieczna jest adaptacja polityk publicznych, decyzji politycznych oraz projektowanie skutecznych działań, które będą zapewniać nie tylko dostosowanie do zmian klimatu wywołanych działalnością człowieka ale - w szczególności, wyznaczać nowy kierunek i budować odporny i odpowiedzialny klimatycznie sprawiedliwy system żywności. Unia Europejska musi być liderką projektowania i wdrażania polityk klimatycznych, zarówno poprzez działania na poziomie UE, poprzez działania państw członkowskich jak również wpływanie i kształtowanie działań państw trzecich poprzez umowy międzynarodowe, pakty, kształtowanie gospodarki opartej na korzyściach dla ludzi, zwierząt i planety. Niewątpliwie “business as usual” nie jest opcją w dobie nowych klimatycznych i społecznych wyzwań.

Aby sprostać tym wyzwaniom Unia Europejska musi bronić ambicji Europejskiego Zielonego Ładu i nie może pomijać transformacji systemu żywności i przechodzenia do roślinnego systemu żywienia ludzi w debacie i działaniach na rzecz klimatu. Produkcja zwierzęca, jest zaraz obok paliw kopalnych motorem i siłą napędową katastrofy klimatycznej.

Chcemy podkreślić, że obecny system żywności, wspierany silnie ze środków publicznych, w szczególności ze środków Unii Europejskiej w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, programów Komisji Europejskiej jako Horyzont 2020, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, także pozostałych funduszy, stanowi dzisiaj największe zagrożenie dla zielonej transformacji klimatycznej. To zagrożenie i konsekwencje #brokenfoodsystem i nieefektywnych działań UE obserwujemy na każdym poziomie:

- w szkołach, w których osoby uczniowskie nie otrzymują zrównoważonych, wegańskich posiłków i nie mają zapewnionej edukacji klimatycznej z naciskiem na rolnictwo i produkcję żywności, gdy Program Warzywa, Owoce i Mleko w Szkole wspiera i dostarcza tylko mleko zwierzęce;
- w placówkach opieki zdrowotnej, w szpitalach, które nie dostarczają zrównoważonych, roślinnych posiłków pacjentom i pacjentkom;
- w instytucjach administracji publicznej, w ramach zamówień publicznych, które nadal stawiają na żywność pochodzenia zwierzęcego;
- w braku informacji dla osób konsumenckich: reklamy mięsa i nabiału są wspierane ze środków Wspólnej Polityki Rolnej, opakowania nie są odpowiednio oznakowane i osoba konsumencka nie dowiaduje się o prawdziwym koszcie “produkcji” mięsa, nabiału i jaj;
- w nieefektywnym przeciwdziałaniu marnowaniu żywności;
- w braku lokalnych polityk żywnościowych, które byłyby narzędziem do wdrażania EU Farm 2 Fork;
- w braku działań na rzecz zamykania ferm przemysłowych: fabryk cierpienia, bólu, smrodu, zanieczyszczeń i chorób. Fermy przemysłowe stanowią zagrożenie dla rozwoju obszarów wiejskich;
- w działaniach wykluczających roślinne zamienniki mleka, nabiału, jaj ze wsparcia i finansowania w ramach narzędzi Wspólnej Polityki Rolnej;
- w braku zapisów dot. odpowiedzialności klimatycznej w umowach międzynarodowych, jak UE Mercosur, które wspierają biznes kosztem ludzi, zwierząt i planety. Umowy międzynarodowe powinny być w pierwszej kolejności umowa zapewniającymi

i gwarantującymi globalną transformację a nie umowami handlowymi. Jednocześnie chcemy podkreślić, że kwestie ekonomiczne i gospodarcze nie mogą być adresowane bez zaadresowania kwestii społecznych i klimatycznych. Katastrofa klimatyczna stanowi wyzwanie i zagrożenie także dla interesów gospodarek i przedsiębiorstw.

Pomimo badań naukowych, publikacji Komisji Europejskiej ([Drivers of Food Security](#)) i wskazywanych faktów osoby decydenckie nadal uważają, że legislacja powinna stać po stronie przemysłu i eksportu a nie człowieka czy planety. Chcemy przypomnieć:

- System żywnościowy odpowiada za 26% obecnych globalnych emisji gazów cieplarnianych (GHG);
- Rolnictwo zwierzęce, największy emitent gazów cieplarnianych w systemie żywnościowym, jest odpowiedzialne za 15% globalnych emisji, co odpowiada mniej więcej emisji z sektora transportu;
- Wpływ na klimat największych na świecie korporacji mięsnych i mleczarskich - Big Animal Agriculture - może już rywalizować z wpływem gigantów naftowych - Big Oil. Pięciu największych graczy w branży Big Livestock - JBS, Tyson, Cargill, Dairy Farmers of America i Fonterra - razem emitują więcej gazów cieplarnianych niż ExxonMobil ;
- Jeśli przemysłowe rolnictwo zwierzęce będzie kontynuowało swoją działalność, rozwój branży spowoduje przekroczenie naszego globalnego budżetu emisji dla 1,5°C. W ciągu dziesięciu lat sektor hodowlany będzie odpowiadał za prawie połowę (49%) światowego budżetu emisji dla 1,5°C do roku 2030 i 80% do roku 2050 ;
- Nawet gdyby emisje z paliw kopalnych natychmiast ustały, emisje z samych naszych systemów żywnościowych mogłyby zwiększyć globalne temperatury o ponad 1,5C;
- Rocznie zabija się ponad 80 miliardów zwierząt tzw. hodowlanych, szacuje się, że 70% zwierząt gospodarskich jest hodowanych w ramach systemów przemysłowych, w tym aż 99% wszystkich zwierząt gospodarskich w USA;

- Rolnictwo zwierzęce hodowli powoduje nasze choroby, napędza zmiany klimatyczne i utratę różnorodności biologicznej oraz jest przyczyną cierpienia miliardów zwierząt hodowlanych;
- Produkcja zwierzęca odpowiada za ponad jedną czwartą "śladu wodnego" ludzkości Tyson Foods, jest na przykład drugim co do wielkości "składowiskiem" toksycznej wody w Ameryce Północnej - przed Exxon Mobil i gigantem stalowym Koch Industries. Skutki są różne - niszczenie zdrowia lokalnych społeczności i wzrost cen wody oraz ryzyko dla zasobów wodnych;
- W skali globalnej prawie 80% gruntów rolnych jest wykorzystywanych do hodowli zwierząt, a mimo to produkuje się na nich zaledwie 18% globalnych kalorii;
- Około dwie trzecie produkcji zbóż w UE i 70% produkcji nasion oleistych przeznaczone jest na paszę dla zwierząt zamiast dla ludzi ;
- Co roku świat traci około 5 milionów hektarów lasów. 95% tego zjawiska ma miejsce w tropikach. Co najmniej 75 % tego procesu jest spowodowane przez rolnictwo - w szczególności wycinanie lasów pod uprawy oraz hodowlę zwierząt gospodarskich .

Dlatego wzywamy Komisję Europejską do zdecydowanych działań na rzecz budowania zrównoważonego systemu żywnościowego: systemu opartego na produkcji roślinnej dla ludzi, systemu, który będzie wspierał lokalną, roślinną, nieprzetworzoną i sezonową żywność. Komisja Europejska powinna jak najszybciej wesprzeć zapisy globalnego Traktatu Roślinnego ([Plant Based Treaty](#)) i wdrożyć zasady odchodzenia od finansowego i legislacyjnego wspierania sektora hodowlanego, rozpoczęcia wsparcia sektora roślinnego, rozpoczęcia działań na rzecz odbudowy dzikiej przyrody.

Komisja Europejska musi zauważyć wpływ funkcjonowania ferm przemysłowych na życie i zdrowie mieszkańców i mieszkańek obszarów wiejskich, na bioróżnorodność i zanieczyszczenie środowiska naturalnego. Komisja Europejska nie może pomijać wpływu żywności zwierzęcej na zdrowie ludzi, występowanie chorób cywilizacyjnych oraz antybiotykooporność. Komisja

Europejska musi zauważyć i zaadresować cierpienie zwierząt tzw. hodowlanych w sektorze hodowlanym i postępujące działania sektora w zakresie intensyfikacji hodowli. Technologie nie mogą prowadzić do wzmocnienia sektora, który szkodzi. Technologie i innowacje powinny wzmocniać lokalnych producentów żywności roślinnej. Chcemy zwrócić także uwagę na fakt, że wybuch agresji Rosji na Ukrainę doprowadził do działań wspierających sektor hodowlany, produkcję pasz dla zwierząt zamiast spowodować szybsze i bardziej zdecydowane wdrażanie ambicji strategii Od pola do stołu i odchodzenie od żywności zwierzęcej na rzecz zdrowej, zrównoważonej żywności roślinnej dla ludzi.

Apelujemy o pilne włączenie do debaty klimatycznej i działań klimatycznych kwestii sprawiedliwej i kompleksowej transformacji systemu żywności. Brak tych działań spowoduje coraz większe szkody w zakresie klimatu, bioróżnorodności, niszczenia ekosystemów, zdrowia publicznego i wzrastającego ubóstwa żywnościowego.

Z poważaniem,

Zespół Green REV Institute

Green REV Institute oraz Future Food 4 Climate

Green REV Institute to zielony think tank, watchdog klimatyczny działający dla transformacji systemu żywności. Green REV Institute łączy kropki na mapie praw człowieka, praw zwierząt i klimatu. Założony w 2014 r. włącza dla zmiany systemowej osoby aktywistyczne, buduje współpracę i partnerstwa dla transformacji systemu żywności.

Green REV Institute to organizacja członkowska [50by40](#), [Eurogroup for Animals](#), [World Federation for Animals](#), [European Vegetarian Union](#), Aquatic Animal Alliance, TAPP Coalition, PlantEurope network, OFOP, Niech Żyją, jedna z 10 NGO w EU Platform on Animal Welfare, wspiera [Plant Based Treaty](#).

[Green REV Institute](#) zainicjował i jest operatorem pierwszej rzeczniczej koalicji dla naprawy systemu żywności w Polsce [Future Food 4 Climate](#), organizatorem międzynarodowego wydarzenia [European Vegan Summit](#), producentem raportu [Wegańska Warszawa](#) oraz [Posłuchaj Wegańskich Biznesów](#). Green REV Institute włącza młode osoby do działań na rzecz naprawy systemu żywności, edukuje i mobilizuje w ramach [Green Advocacy Academy](#).